

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Факультет цивільної та господарської юстиції
Кафедра цивільного процесу

*До 150-ї річниці з дня відкриття першої
судової палати у м. Одеса*

Новели цивільного процесуального законодавства: ПРЕДСТАВНИЦТВО

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

м. Одеса, 16 травня 2019 року

Одеса
Фенікс
2019

УДК 347.9

Н 72

Укладачі:

Голубєва Н. Ю. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного процесу, професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Островська Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Коробенко О. О. – асистент кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Сатановська О. В. – старший лаборант кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія».

Новели цивільного процесуального законодавства:
Н 72 представництво : матер. Міжнар. наук.-практ. конфер. ; до 150-ї річниці з дня відкриття першої судової палати у м. Одеса (м. Одеса, 16 травня 2019 року) / за заг. ред. д.ю.н., проф. Н. Ю. Голубєвої. – Одеса : Фенікс, 2019. – 200 с.

Укр. та франц. мовами

ISBN 978-966-928-404-4

УДК 347.9

*Матеріали видано за авторською редакцією.
Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу
несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти
та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ,
які рекомендували ці матеріали до друку.*

ISBN 978-966-928-404-4

© Національний університет «Одеська
юридична академія», 2019

Спанчінцев Олексій Сергійович
*аспірант кафедри правосуддя юридичного факультету Київського
національного університету імені Тараса Шевченка*

ІНСТИТУТ ПРЕДСТАВНИЦТВА У СПРОЩЕНОМУ ПОЗОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

У цивільному процесі з метою здійснення своїх суб'єктивних прав і виконання процесуальних обов'язків фізичні та юридичні особи самостійно вступають у цивільні процесуальні правовідносини з метою здійснення необхідних процесуальних дій, адже Конституцією України кожному гарантується захист прав і свобод людини і громадянина судом [1]. У судовій практиці досить часто виникають ситуації коли самостійно діяти в процесі сторони не можуть, тому інститут представництва сьогодні є важливою та необхідною складовою цивільного процесуального законодавства, оскільки за допомогою цього інституту регулюються правовідносини щодо судового представництва однією особою інших осіб під час здійснення правосуддя.

Комплексного дослідження інституту цивільного процесуального представництва у спрощеному позовному провадженні ще не здійснювалося, оскільки сам інститут спрощеного позовного провадження запроваджений тільки з жовтня 2017 року, після внесених змін і доповнень до ЦПК України від 18.03.2004 р. [2] Тож, для того, щоб виокремити особливості дії цивільного процесуального представництва у спрощеному позовному провадженні необхідно дослідити правову природу та зміст цього інституту у цивільному судочинстві в цілому.

М.Й. Штефан свого часу зазначав, що представництво у цивільному процесі це процесуальна діяльність особи (представника, повіреного), спрямована на захист суб'єктивних прав та охоронюваних законом інтересів іншої особи, яка бере участь у справі, державних і громадських інтересів, а також сприяння судові у всебічному, повному і об'єктивному з'ясуванні обставин справи, у постановленні законного і обґрунтованого рішення [3, с.101]. Як

форму надання правової допомоги однією особою (представником) іншій особі (особі, яку представляють) розглядає представництво у цивільному процесі С. В. Васильєв [4, с. 85].

С. С. Бичкова, досліджуючи питання цивільного процесуального правового статусу представників вказувала на доречність визначення цивільного процесуального представництва через правовідносини, оскільки, з її точки зору це допомагає акцентувати увагу на всіх трьох елементах зазначеної правової категорії: суб'єктах, тих правах і обов'язках, які виникають у межах цивільних процесуальних правовідносин між представником і судом, судом і особою, представництво інтересів якої здійснюється, а також на об'єктах таких правовідносин [5, с.312]. Далі науковець зауважує, що розглядаючи цивільне процесуальне представництво як правовідносини, наголошується на юридичній формі, відповідного процесуального інституту, а якщо вбачати у представництві акт здійснення у суді певних процесуальних дій, – на його змісті. Ми підтримуємо С. С. Бичкову у тому, що розглядати визначення цивільного процесуального представництва через діяльність є більш вузьким підходом, оскільки розкривається тільки один з елементів правовідносин – зміст, тобто права і обов'язки суб'єктів. Тож сутність цивільного процесуального представництва полягає у тому, що його слід розглядати як інститут цивільного процесуального права, тобто як сукупність цивільних процесуальних норм, що регулюють відносини між судом і представником, між судом і особою, інтереси якої представляють у цивільному судочинстві. Це особливо яскраво проявляється саме у спрощеному позовному провадженні. Якщо розглядати представництво виключно як форму процесуальної діяльності, то поза увагою залишається суб'єктний склад, тобто коло осіб, які можуть виконувати функцію представництва у спрощеному позовному провадженні. Саме тому, ми ще раз акцентуємо увагу на тому, що представництво у спрощеному позовному провадженні є складовою інституту цивільного процесуального представництва.

Виходячи із загального розуміння сутності дії інституту представництва у цивільному судочинстві можемо зробити наступні висновки щодо особливостей його дії у спрощеному позовному провадженні. А саме:

1) як і у всіх видах проваджень представник у спрощеному позовному провадженні діє від імені та в інтересах особи, яку представляє (ст. 58 ЦПК України);

2) своїми діями представник у спрощеному позовному провадженні створює право і обов'язки, які є обов'язковими для виконання особами яких він представляє;

3) у спрощеному позовному провадженні, так само, не може бути конфлікту інтересів між правовою позицією представника і особи, яку він представляє;

4) представник в цьому провадженні діє в обсязі повноважень, наданих особою, яку він представляє;

5) у спрощеному провадженні представник може здійснювати представництво: а) сторони, третьої особи, а також осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи; б) юридичних осіб; в) держави; г) територіальних громад, д) органів місцевого самоврядування; ж) законних представників;

6) представником у спрощеному позовному провадженні може бути: а) адвокат; б) законний представник; в) особа, яка досягла вісімнадцяти років, має цивільну процесуальну дієздатність, за винятком осіб, визначених у ст. 61 ЦПК України; г) посадові особи органів або інших осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах малолітніх чи неповнолітніх осіб або осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена.

Так само, як і в інших видах провадження не допускається представництва однією й тією особою одночасно декількох позивачів або декількох відповідачів або декількох третіх осіб на одній стороні, за умови наявності конфлікту інтересів між ними з дотриманням підстав обмеження неможливості виконання функції представництва для осіб, визначених у ст. 61 ЦПК України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141).
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р.: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0004740-13>.(дата звернення 24.04.2019).
3. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч.закл. освіти. К.: Ін Юре, 2005. 624 с.
4. Васильєв С. В. Цивільний процес: Навчальний посібник. Х.: ТОВ «Одіссей», 2008. 480 с.
5. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження: монографія. К.: Атіка, 2011. 420 с.

Кияшко Олександр Олександрович

аспірант кафедри цивільного процесу

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного процесу

Національного університету «Одеська юридична академія»

Волкова Наталія Василівна

КОНЦЕПЦІЯ «SUCCESS FEE» В МЕЖАХ ПРОБЛЕМАТИКИ ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ НА ПРОФЕСІЙНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: СУДОВА ПРАКТИКА

За приписами ст. 59 Конституції України та ст. 15 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) кожна особа має право на правову допомогу.

Відповідно до положень ст. 135 ЦПК України до витрат, пов'язаних з розглядом справи відносяться витрати на професійну правничу допомогу. Згідно з положеннями ст. ст. 137 та 141 ЦПК України витрати, пов'язані з правничою допомогою адвоката, несуть сторони, крім випадків надання правничої допомоги за рахунок держави. У разі задоволення позову, інші судові витрати, окрім витрат на сплату судового збору покладаються на відповідача.